NAPRZÓD
DZIENNIK SOCJALISTYCZNY
ORGAN WK PPS
CENA — 2 — ZŁ
ROK 55 KRAKÓW · PIĄTEK 8 LISTOPADA · 1946 R. NR 271

Atmosfera „sprzyjająca" pokojowi

Bazy militarne w krajach powierzonych ONZ

LONDYN 8. 11. (BBC). W nowym Jorku toczyły się w czwartek dalsze obrady poszczególnych komisyj ONZ.

Na komisji powierniczej przemawiał m. in. przedstawiciel Stanów Zjednoczonych. Twierdził on, że system powiernictwa Narodów Zjednoczonych nie utrzyma się, jeśli nie weźmie się pod uwagę interesów państw, sprawujących mandaty.

W sprawie powiernictwa nad wyspami, które do wojny należały do Japonii, mianowicie archipelagu Marshalla, wysp Karolińskich i Mariańskich delegat wyraził zgodę na przekazanie tych terenów powiernictwu ONZ pod warunkiem przyznania baz Stanom Zjednoczonym, które uważają teren tych wysp za teren strategiczny.

Delegat domagał się przekazania całego problemu powiernictwa ogólnemu zebraniu, któreby w tej sprawie decydowało większością 2/3 głosów.

Z kolei przemówił przedstawiciel Chin. Sprzeciwił się on przyznawaniu przywilejów jakiemukolwiek z państw.

Zadaniem powiernictwa jest bowiem umożliwienie narodom zamieszkującym tereny poddane powiernictwu osiągnięcie pełnej niepodległości.

Delegat Chin nie poparł również żądań Unii Południowej Afryki wyrażonych w przemówieniu Smutsa, twierdząc, że przyznanie tych roszczeń stanowiłoby smutny komentarz do działalności ONZ.

ZBIORY POLSKIE ZAGINĘŁY

LONDYN, 8. 11. (BBC). Poseł polski w Kanadzie dr Fiderkiewicz oświadczył, że pewna część polskiego mienia kulturalnego, które zostało tam złożone przed wojną, zaginęła.

Ustalono, że zbiory te miały być wydane za podaniem hasła „Matka Boska Częstochowska".

Sprawca, który te zbiory zabrał, zncć musiał to hasło, zostawił nawet potwierdzenie odebrania.

Włosi zbyt pewni siebie

LONDYN, 8. 11. (BBC). [illegible] z Rzymu, rząd włoski odrzucił propozycje jugosłowiańskie, dotyczące umowy między obu krajami w sprawie spornych kwestyj granicznych.

Propozycja jugosłowiańskie, które przywiózł przywódca włoskich komunistów Togliatti, szły w tym kierunku, że Jugosławia godziłaby się na przyłączenie Triestu do Włoch pod warunkiem przyznania Jugosławii terenu Gorycji.

Defilada na Pl. Czerwonym w Moskwie dowodem zespolenia narodu z wojskiem

Moskwa 8. 11. (PAP). Centralnym punktem uroczystości, związanych z 29-tą rocznicą rewolucji październikowej była olbrzymia defilada wojsk radzieckich na Placu Czerwonym.

Okalające plac budynki ozdobiono sztandarami, portretami Lenina i Stalina oraz transparentami z tekstami przygotowanych na ten dzień haseł. Flaga państwowa powiewała na Kremlu.

Na trybunach zajęli miejsca członkowie Rady Najwyższej ZSRR i przedstawiciele rad związkowych, generalicja i wyżsi oficerowie, przedstawiciele świata naukowego, artystycznego i literackiego oraz zasłużeni robotnicy.

Uroczystości [illegible] raportu przez dowódcę defilady, płk. Artemiewa marszałkowi Goworowi, który następnie przejechał przed frontem wojsk.

Po dokonaniu przeglądu pułków marsz. Goworow wygłosił do żołnierzy przemówienie, składające w imieniu naczelnego dowództwa życzenia Armii Czerwonej.

Wystrzały dział na Kremlu były sygnałem do rozpoczęcia defilady. Otwierał ją pułk korpusu oficerskiego złożony z najwybitniejszych oficerów wszystkich rodzajów broni, weteranów zwycięskich bitew lat 1941—45. Za pułkiem tym defilowały kolejno oddziały poszczególnych aka[illegible] nostki wojskowej akademii im. Frun[illegible]

Defiladę zakończono [illegible] jednostek zmotoryzowanych stanowiącą wspaniały przegląd potęgi wojskowej Związku Radzieckiego.

Entuzjastyczne przyjęcie ze strony tłumów było dowodem zespolenia ludności z wojskiem, stojącym na straży bezpieczeństwa państwa.

Król angielski przemawiał w parlamencie

LONDYN, 8. 11. (PAP). Król angielski Jerzy VI wygłosił w parlamencie przemówienie, w którym wyraził nadzieję, że wkrótce już podpisane będą traktaty pokojowe z Włochami, Rumunią, Bułgarią, Węgrami i Finlandią, co przyczyni się do odbudowy zniszczonych krajów kontynentu europejskiego.

Wspominając o procesie norymberskim, król oświadczył, że skazanie niemieckich przestępców wojennych będzie ważnym precedensem w rozwoju prawa międzynarodowego i powinno służyć za przestrogę przeciwko ewentualnej nowej agresji. Król podkreślił, że zmiany, które nastąpiły w Indiach, mają olbrzymie znaczenie i wyraził nadzieję, iż pod [illegible] hinduskiego rządu tymczasowego, Indie osiągną w niedalekiej przyszłości spokój i dobrobyt.

SCHACHT ZNOWU PRZED SĄDEM

BERLIN 8. 11. (PAP). Radio Lipsk donosi, że sprawa przeciwko byłemu prezydentowi banku rzeszy Hialmarowi Schachtowi, uniewinnionemu przez trybunał norymberski, rozpoczęła się w środę przed sądem denazyfikacyjnym w Stuttgarcie.

Dlaczego demokraci przegrali wybory w USA

Po 14-tu latach rządów amerykańska partia demokratyczna została usunięta w cień. Rezultaty wyborów wtorkowych są zapowiedzią wzmacniających się wpływów republikanów, a wybory na prezydenta w 1948 roku napewno wykażą, że Ameryka znowu zmieniła kierunek polityczny.

Porażkę demokratów należy przypisywać nie tylko błędom polityki wewnętrznej rządu, lecz i temu, że długi okres władzy demokratów doszedł do punktu kulminacyjnego i zmarł niejako śmiercią naturalną.

Rzadko zdarza się w historji Stanów Zjednoczonych, aby jedna partia rządziła w ciągu 14-tu lat. Zwycięstwo Roosevelta nad Hooverem w 1932 r. zakończyło okres 12-letni rządów republikańskich. W oczach obserwatorów zagranicznych dojście republikanów do władzy równa się dojściu do władzy reakcji. Należy przy tym uwzględnić specyficzne stosunki w USA.

Przed dojściem do władzy Roosevelta trudno było zdefiniować różnicę między partiami amerykańskimi. Przez tradycję republikanie byli zwolennikami wysokiej taryfy celnej, a demokraci popierali zasadę niskiej taryfy. Pod wpływem Roosevelta demokraci pojęli konieczność wmieszania się Stanów Zjednoczonych do spraw międzynarodowych i także wielu republikanów zrezygnowało z polityki izolacjonizmu. (Dalszy ciąg na str. 2)

TOW. PREMIER PRZYJĄŁ DELEGATÓW NAUKI

WARSZAWA, 8. 11. (PAP). Dnia 6. 11. premier Edward Osóbka-Morawski przyjął w Prezydium Rady Ministrów delegację rady rektorów wyższych uczelni w Polsce.

Delegaci przedstawili premierowi postulaty rady rektorów, dotyczące potrzeb nauki i szkół akademickich.

DLACZEGO DEMOKRACI PRZEGRALI WYBORY W USA

(Dalszy ciąg ze str. 1)

Prezydent Roosevelt starał się pozyskać sympatię robotników przez odpowiednie prawodawstwo. Na początku Truman szedł śladami swego poprzednika, lecz w połowie tego roku popularność Trumana obniżyła się. Najpierw uzyskał poparcie związków zawodowych w celu przeprowadzenia programu rekonwersji gospodarczej, lecz później zniechęcił do siebie te związki, kiedy zwrócił się do Kongresu (w czerwcu 1946) o uchwalenie prawa zezwalającego na mobilizację robotników celem złamania strajku kolejarzy.

Jeszcze jednym z czynników niepopularności obecnego prezydenta jest złe zaopatrzenie ludności w mięso. Brak mięsa dał się odczuć najsilniej na 15 dni przed wyborami. Nie mając innego wyjścia, Truman zgodził się na przywrócenie wolnego handlu mięsem, lecz nie udało mu się już złagodzić niezadowolonych wyborców.

Decydujące zwycięstwo republikanów w Izbie Reprezentantów i uzyskanie wielu nowych mandatów w Senacie zapowiada nowy okres polityki „stanowczości" w stosunku do mas robotniczych. Trudno jest dziś orzec, jakie będą konsekwencje takiej polityki.

Oblicze prowokacji politycznej

Mowy prokuratorów w procesie o zabójstwo Ściblorka

Warszawa 8. XI. PAP. W czwartym dniu rozprawy głos zabrał pierwszy z oskarżycieli publicznych prok. Szpondrowski.

W blisko 3-godzinnej mowie oskarżycielskiej prokurator poddał gruntownej analizie psychologicznej i prawnej czyny przestępcze każdego z oskarżonych.

Wskazując na podłoże, na którym wyrosła zbrodnia, oskarżyciel podnosi okoliczność, iż na ławie oskarżonych zasiadają ludzie młodzi, ludzie, od których spodziewać się należało innych, korzystniejszych dla społeczeństwa, dla państwa i dla nich samych czynów.

W dalszym ciągu przemówienia prokurator szczegółowo omawia znane już z przewodu sądowego okoliczności przygotowania mordu, jak i jego wykonanie.

W konkluzji wnosi o zastosowanie wobec wszystkich oskarżonych surowego wymiaru kary.

Po prokuratorze Szpondrowskim zabrał głos prokurator Holder.

PRZEMÓWIENIE PROK. HOLDERA

W pierwszej części swego przemówienia prokurator rysuje szerokie tło politycznej działalności Ściblorka.

Mikołajczyk z Kiernikiem stworzyli nowe stronnictwo — PSL. Stosunek ich do innych odłamów w ruchu ludowym pozostawał wrogim. Kolejnym etapem w rozwoju sytuacji była secesja grupy posłów SL, którzy wstąpili do PSL. Oskarżyciel pragnie ustalić, jakie zadania postawiła sobie grupa secesjonistów — i posiłkuje się tu w dalszym ciągu zeznaniami Bska i Drzewieckiego.

— Istniało przekonanie, że wchodząc w skład PSL, wzmocni się tam elementy demokratyczne, chłopskie i że łącznie z tymi elementami spowoduje się wejście całego stronnictwa na drogę pozytywnej pracy państwowej i lojalnej współpracy ze stronnictwami robotniczymi.

W pracy tej Ściblorek odgrywał rolę istotną, nawet kierowniczą. Wierzył, że wejście jego grupy do PSL, nada temu stronnictwu charakter partii demokratycznej, radykalnej.

Ściblorek był sprężyną grupy i wierzył, że uzdrowi panujące w PSL stosunki.

Dla celów praktycznych i propagandowych tolerowano grupę, ale bez specjalnego ukrywania niechęci.

Stawiano sobie za cel, jak najszybsze zlikwidowanie ludzi w sensie politycznym i organizacyjnym. O tych formach „zlikwidowania", które nastąpiły — wywodzi prokurator — świadkowie Bąk i Drzewiecki nie myśleli.

Przeadresować kopertę i odesłać nadawcy

Polityczna wymowa zabójstwa jeszcze wyraźniej występuje po zabójstwie.

Nad otwartą mogiłą Ściblorka z ust czołowego działacza PSL padły słowa, że „Tak jak sanacja nie mogła zlikwidować ruchu ludowego, tak samo dziś metody walki politycznej z pożnym ruchem chłopskim zrzeszonym w PSL uderzają swoim ostrzem nie tylko w grupę polityczną, ale i w interes narodu i państwa: „zwrócę uwagę, że tego rodzaju metody nie przyczyniają się do uzdrowienia sytuacji politycznej w kraju, do stabilizacji stosunków do utrwalenia i pogłębienia bezpieczeństwa demokracji, ale przeciwnie, sieją zamęt i pogłębiają anarchię". Prokurator dodaje, że adresatem tu był rząd i stronnictwa demokratyczne, i wywodzi, że należałoby „przeadresować kopertę i odesłać nadawcy". Są to bowiem słuszne słowa, tylko adresat pomylony.

23 stycznia odbywa się debata w angielskiej Izbie Gmin, gdzie sprawa zabójstwa Ściblorka zajmuje tak upragnione przez naszą reakcję oświetlenie.

Jest tam mowa min. Bevina, który jest „głęboko zatroskany ilością zabójstw politycznych popełnionych w różnych okolicach Polski, przy czym morderstwom tym towarzyszyły okoliczności wskazujące na współudział polskiej policji bezpieczeństwa.

Nakazem chwili jest niezwłoczne położenie kresu tym zbrodniom, a to w tym celu, ażeby wolne i nieprzymuszone wybory mogły się odbyć jak najprędzej".

Cóż nam pozostaje? — zapytuje prokurator — pozostaje nam możność przyłączenia się do troski min. Bevina. Pragniemy tylko zwrócić uwagę na rzecz jedną, że mordują i grabią codziennie najlepszych, najbardziej ofiarnych ludzi z partii demokratycznych, najbardziej ofiarnych oficerów i szeregowych WP.

WNIOSEK PROKURATORA

Ostatni fragment swego przemówienia prokurator poświęca krótkim charakterystykom poszczególnych oskarżonych.

W konkluzji prok. Holder żąda: dla Płońskiego kary śmierci, dla Panka kary śmierci, jak również i dla Szymczaka. Dla oskarżonego Rosickiego ogranicza się do wnioskowania bezterminowego więzienia, dla Czaplarskiego wnosi o pozbawienie wolności na czas nie niżej, od lat 10. Dla Dmochowskiej wnosi o karę pozbawienia wolności.

Po przemówieniu prok. Holdera i po krótkiej przerwie, zabierają głos obrońcy.

(Streszczenie przemówień obrońców podamy w dniu jutrzejszym).

Jugosławia okazuje dobrą wolę

NOWY JORK, 8. 11. (PAP). Ministrowie Byrnes, Mołotow i Bevin oraz zastępujący premiera Bidault Couve de Murville odbyli posiedzenie, na którym delegat republiki jugosłowiańskiej Simicz przedstawił stanowisko swego rządu w sprawie granicy włosko-jugosłowiańskiej oraz w sprawie Triestu.

Simicz oświadczył, że Jugosławia gotowa jest do pewnych ustępstw, jeżeli chodzi o terytorium Triestu i o jego formę ustroju na tym obszarze. Zaproponował on zwiększenie terytorium okręgu o mniej więcej 44 klm. kw., to jest o 1/3.

VOTUM ZAUFANIA DLA TSALDARISA

PARYŻ, 8. 11. (PAP). Agencja France Presse donosi z Aten, że po dyskusji, która trwała całą noc, rząd premiera Tsaldarisa uzyskał w parlamencie votum zaufania, które zostało mu udzielone 183 głosami przeciwko 128.

Niemcy odżywiają się... kartoflami mimo troskliwej opieki

LONDYN, 8. 11. (BBC). Premier Attlee na parogodzinnej konferencji przyjął dowódcę brytyjskiej strefy okupacyjnej. Tematem obrad była sytuacja żywnościowa tej strefy.

Dzienniki brytyjskie poświęcają wiele uwagi sytuacji żywnościowej w brytyjskiej strefie okupacyjnej. Jak wynika z tych wiadomości, racje żywnościowe ustalono na 1.500 kal., przy czym ma nastąpić zmiana przydziałów: racje ziemniaków mają być podniesione kosztem przydziałów zboża i ryb.

Gabinet brytyjski nie widzi możności pomocy ze strony Wielkiej Brytanii, a to na skutek poważnej sytuacji żywnościowej w samej Anglii.

Sprawie tej była poświęcona konferencja między ministrami Bevinem i Byrnesem.

Polityka zagraniczna bez zmian

Echa wyborów w USA

Nowy Jork 8. XI. PAP. Korespondent PAP donosi, że wyniki wyborów są przedmiotem artykułów wstępnych w prasie oraz przemówień wielu znanych polityków amerykańskich.

„New York Times" podkreśla, że mimo nastrojów prorepublikańskich, jakie panują obecnie w Stanach, podkreśla się jako rzecz wielce charakterystyczną, że lewicowi kandydaci partii demokratycznej pobili swych republikańskich przeciwników.

Izolacja Trumana

Po dokładnym zbadaniu wyników wyborów okazało się, że ilość głosów oddanych na amerykańską partię pracy i na amerykańską partię komunistyczną znacznie wzrosła z rokiem 1942 i 1944.

Prasa brytyjska o wynikach wyborów w Stanach Zjednoczonych:

Wszystkie artykuły wstępne w dziennikach brytyjskich poświęcone są zwycięstwu partii republikańskiej w Stanach Zjednoczonych. Komentarze prasowe podkreślają, że polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych nie ulegnie zmianie po wyborach i że bezpośrednim wynikiem będzie izolacja prez. Trumana.

GŁOSY FRANCUSKIE

Londyn 8. XI. (BBC) Zwycięstwo republikanów w wyborach, które miały ostatnio miejsce w Stanach Zjednoczonych, jest tematem, którym zajmuje się cała prasa. Dziennik francuski „Populaire" stwierdza, że zwycięstwo to i porażka demokratów wyrażać się będzie presją reakcyjną na gospodarkę finansową i handlową Stanów w pierwszym rzędzie.

Charakterystyczny jest oddźwięk, jaki znalazła sprawa wyborów we frankistowskiej prasie w Hiszpanii, która wyraża się z zadowoleniem o wynikach, twierdząc, że jest to cios dla Związku Radzieckiego.

ZAMIESZKI W INDIACH

LONDYN, 8. 11. (PAP). Agencja Reutera donosi z Bombaju, że w ciągu ostatnich 24 godzin aresztowano w tym mieście 130 osób. W tym czasie policja 4-krotnie interweniowała, oddając strzały do demonstrujących tłumów.

POCIĄG P. C. K. W AUSTRII

WIEDEŃ, 8. 11. (PAP). Na terenie Austrii znajduje się obecnie pociąg sanitarny PCK. Pociąg ten zabierze ze wszystkich stref uchodźców polskich.

Przyczyny ostatniej zwyżki cen w oświetleniu wicemin. przemysłu płk. Szyra

Wiceminister Przemysłu płk. Szyr udzielił na konferencji prasowej informacji na temat przyczyn gwałtownej zwyżki cen, jaka nastąpiła we wrześniu i październiku b. r.

Według oświadczenia płk. Szyra wzrost cen nastąpił z dwóch przyczyn. Jedna z nich — to wroga propaganda, *płynąca z zagranicy*, a mająca na celu *osłabienie prestiżu rządu* przed zbliżającymi się wyborami. Podobne zjawisko daje się obecnie zauważyć się *Francji i we Włoszech*. Propaganda tego rodzaju wpłynęła głównie na zwyżkę kursu dolara na czarnej giełdzie.

Drugą przyczynę stanowią czynniki, wypływające z ogólnych warunków gospodarczych.

Ogólną zwyżkę cen rozpoczął wzrost cen produktów żywnościowych. Chłopi, którzy po zniesieniu świadczeń rzeczowych sprzedawali produkty na wolnym rynku — nagromadzili kapitały, których nie chcą powiększać przez dalszą sprzedaż, chcą je natomiast lokować w materiałach włókienniczych i przemysłowych. Tym samym *zmniejszyła* się podaż produktów *żywnościowych*, a jednocześnie *wzrósł* popyt na *wyroby przemysłowe*.

W związku z ostatecznym zakończeniem tzw. „szabru", *spekulanci*, zarabiający dotychczas olbrzymie sumy — starają się również *lokować swe kapitały* w materiałach włókienniczych i innych artykułach przemysłowych.

Do wzrostu cen przyczyniają się również *nieuczciwi kupcy*, którzy licząc wobec wzrastających cen na wysoki zarobek i *magazynują* wszelkie artykuły.

[illegible] akcję, mającą na celu *przywrócenie cen sprzed ostatniej zwyżki*. W tym celu skoordynowano wysiłki zarówno czynników państwowych i administracyjnych, jak również organizacyj zawodowych. Już obecnie daje się zauważyć *obniżenie cen* w tych miastach, w których Komisje Cennikowe działają umiejętnie. W takiej np. Jeleniej Górze ceny są niższe, niż we Wrocławiu. Ceny niektórych artykułów, jak np. węgla, cementu, cukru i wyrobów monopolowych zostały już ustabilizowane. To samo nastąpi wkrótce z cenami skóry, gdyż na rynek rzucona będzie duża [illegible] surowca, zakupionego przez Polskę za granicą.

Późniejsze trudności nastręcza *oznaczenie cen na artykuły pochodzące od producenta wolnorynkowego*. Dużą rolę spełniają w tym zakresie Komisje Nadzoru Cen i giełdy. Na podstawie ich orzeczeń *wyznaczane będą ceny hurtowe detaliczne*.

Walkę z nieuczciwymi kupcami prowadzą przede wszystkim *spółdzielnie*, które swym przykładem zmusić powinny kupców do uczciwego kalkulowania ceny. Rola Państwowej Centrali Handlowej w akcji walki ze zwyżką cen polega na dostarczeniu do sklepów artykułów po ustabilizowanej cenie, co pozwala na *skontrolowanie wysokości pobieranej marży* i ewentualne *ukaranie kupców*, jak to miało miejsce w Lublinie. P. C. H przyczynia się poza tym do powodzenia akcji przez *wykluczenie półhurtowników*, którzy stanowili plagę niższego handlu.

Ogólne stosunki gospodarcze panujące obecnie w państwie, pozwalają stwierdzić, że zwyżka cen, nienaturalna i nieuzasadniona wobec ogólnej poprawy warunków ekonomicznych, *zostanie opanowana przez energiczną i zorganizowaną akcję czynników państwowych, organizacyj kupieckich i świata pracy*.

PO OŚWIADCZENIU STALINA I MOŁOTOWA

Radiostacja Moskwa cytuje pismo „Trud", organ Związków Zawodowych, który stwierdza, że odpowiedź Stalina, udzielona „przedstawicielom „United Press", High Baillie oraz przemówienie Mołotowa na Zgromadzeniu ONZ wykazują jasno, że Związek Radziecki jest najsolidniejszym bojownikiem kampanii międzynarodowej o pokój i bezpieczeństwo.

„Trud" pisze, że przemówienie Mołotowa jest nowym ciosem dla sił reakcji, które starają się pomniejszyć olbrzymie znaczenie Związku Radzieckiego w życiu międzynarodowym i przedstawić w fałszywym świetle wysiłki Związku, aby ugruntować stały pokój.

Porty Polski — portami Czechosłowacji

Wczoraj opuścił polskę przedstawiciel dyrekcji Czechosłowackiego Narodowego Przedsiębiorstwa Hutniczego, inż. Mirosław Donek, dyrektor transportu tego przedsiębiorstwa. Inż. Donek bawił w Polsce dwa tygodnie. Odwiedził Warszawę, Gdynię, Gdańsk i Szczecin i badał możliwości importu przez polskie porty surowca dla Czechosłowacji i eksportu wyrobów przemysłu czeskiego.

Przed wyjazdem z Polski inż. Donek oświadczył, że spotkał się tutaj z niezwykle gościnnym przyjęciem i zrozumieniem potrzeb transportowych czechosłowackiego przemysłu. Uważa, że istnieją wszystkie dane do stwierdzenia, że w niedalekiej przyszłości czechosłowacki eksport i import wróci na tradycyjne drogi, to znaczy, że będzie się odbywał przez polskie porty, co niewątpliwie przyczyni się do ożywienia portów polskich i zacieśnienia węzłów gospodarczej współpracy między naszymi państwami.

Inż. Donek w Gdyni pokierował pierwszym czeskim powojennym eksportem przez ten port. Parostatek „Greth" zabrał z portu gdyńskiego 200 ton czeskich wyrobów hutniczych.

PORZĄDEK DZIENNY POSIEDZENIA KCZZ

Prezydium KCZZ ustaliło porządek dzienny posiedzenia plenarnego, które odbędzie się w Warszawie w dniach 25—27 listopada b. r.

Na porządku dziennym m. i. znajduje się sprawozdanie organizacyjne przewodniczącego KCZZ Witaszewskiego, referat sekr. gen. KCZZ tow. Rusinka p. t. „Sytuacja gospodarcza kraju a postulaty świata pracy" oraz referat sekretarza KCZZ Sikorskiego p. t. „Związki zawodowe a wybory".

POSIEDZENIE RADY KOBIET PPS

Dnia 10 listopada r. b. w lokalu CKW PPS, ul. Daszyńskiego 18 (ul. Wiejska), o godzinie 10-ej rano odbędzie się pierwsze posiedzenie Rady Kobiet PPS.

Z uwagi na ważność obrad — obecność towarzyszek obowiązkowa.

SENSACYJNA UCHWAŁA ORG. MŁODZIEŻOWYCH

(SAP). Nie mają żadnej racji pesymiści, którzy nie widzą możliwości odbudowy polskiego życia z ruin i zgliszczy przeważnie własnymi siłami. Trzeba tylko umieć patrzeć, trzeba mieć odwagę spojrzeć w oczy własnym błędom, trzeba obliczyć, ile możemy zarobić na poprawieniu charakteru narodowego i wyrzuceniu zeń tego wszystkiego, co jest naszym przekleństwem od stuleci.

Czy macie taką odwagę?.. Czy nie boicie się nieprzyjemnej prawdy? Tyle przecież zmieniło się w Polsce. Przewaliła się wielka potworna fala wojny i męki. Historyczne reformy oderwały Polskę od zaklętego i złowrogiego jarzma kapitału. Młodzież — jest dojrzała do pracy i walki, bo przeszła więcej, niżli jakakolwiek inna na świecie, z wyjątkiem chyba naszych wschodnich sąsiadów. Cały naród również przejrzał na oczy i jest INNY, zupełnie inny, aniżeli do roku 1939.

Polska jest nowa.

31 października 1946 roku, na posiedzeniu Centralnej Komisji Porozumiewawczej Organizacji Polskiej Młodzieży, odbytym w Domu ZWM przy ul. Dworkowej w Warszawie zapadła jednomyślna uchwała o znaczeniu wręcz nie do obliczenia jeszcze i epokowej doniosłości. Uchwała N o w e j P o l s k i.

Postanowiono płacić 10 (dziesięć) złotych za każdą minutę spóźnienia się na jakiekolwiek zebrania i t. p., przy czym każdorazowy gospodarz płaci stawkę pięciokrotną. Postanowiono tę przedziwną uchwałę opublikować i wezwać wszystkie inne organizacje, stowarzyszenia i związki do zastosowania tych samych ostrych rygorów u siebie.

Co to znaczy?... Oznacza to zasadnicze przeoranie polskiego życia, w którym osławiony „kwadrans akademicki" grał tak wielką rolę. Postanowiono wypowiedzieć nieubłaganą walkę marnowaniu n a j d r o ż s z e g o elementu życia, jakim bezsprzecznie jest czas, który przecież n i g d y n i e w r a c a, którego nigdy nie można odrobić, skoro zmarnuje się go przez niepunktualność, niedbalstwo, niedokładność i nieporządek.

A. F. A.

U źródeł potęgi ZSRR

W Związku Radzieckim wre praca

Nowy plan pięcioletni ZSRR już od szeregu miesięcy realizuje się. Od Oceanu Lodowatego do morza Czarnego, od Białorusi do wysp Kurylskich wre praca nad odbudową zniszczeń wojennych, nad tworzeniem nowego przemysłu i nowych wartości w gospodarce kraju. Nowy plan pięcioletni stał się faktycznie planem całego narodu.

Podstawą planu przemysłowego jest rozwój przemysłu metalurgicznego. Cyfry planu pięcioletniego wykazują, że Związek Radziecki będzie wkrótce produkował rocznie 19,5 milionów ton żelaza i 25, miliona ton stali. W tym celu buduje się 45 nowych wielkich pieców, 180 pieców martenowskich, 90 pieców elektrycznych, 104 walcownie, 63 koksownie. Uruchomione w ramach planu [illegible] będą produkowały rocznie [illegible] ton rudy żelaznej i 250 milionów ton węgla.

W latach [illegible] przewiduje się uruchomienie 50 elektrowni wodnych w różnych stronach kraju, m. i. Mingeczaursk w Azerbejdżanie, Chramsk w Gruzji, Giumuszsk w Armenii. Już w najbliższym czasie zacznie działać turbina o mocy 100 tys. kilowat w elektrowni Stalinogorskiej, oraz elektrownia Kurachońska w Donbasie.

Słynny Dnieproges, zniszczony przez Niemców, jest już prawie całkowicie odbudowany. W grudniu r. b. ruszy pierwszy turbogenerator i zasili prądem okoliczne zakłady przemysłowe. W budowie jest również wielka elektrownia imienia Lenina.

Plan przewiduje odbudowę i szeroki rozwój transportu. Pod koniec pięciolatki ma się ładować średnio 115 tys. wagonów dziennie. Na rozwój kolejnictwa przeznaczono 40 miliardów rubli. [illegible] się także w szybkim tempie przemysł budowy maszyn. Plan przewiduje odbudowę 18 fabryk budowy maszyn i budowę nowych 5 fabryk.

W ogóle plan przewiduje uruchomienie 5900 przedsiębiorstw. Jest to cyfra olbrzymia. Znaczy to, że co miesiąc ma być uruchomione 100 nowych zakładów przemysłowych.

Poważną rolę w planie zajmuje rozwój przemysłu artykułów szerokiego zapotrzebowania mającego na celu możliwie jak najszybszy wzrost dobrobytu narodów ZSRR.

W całym kraju rozwinęło się na szeroką skalę współzawodnictwo socjalistyczne. Poszczególne zespoły fabryczne przekraczają plany, przewidziane na poszczególny okres czasu. Powstają nowi bohaterowie pracy. W Związku Radzieckim praca wre

G.

ZABAWA W... PROCES NORYMBERSKI

MONACHIUM, 8. 11. (SAP). „Suddeutsche Zeitung" podaje za angielską gazetą żołnierską, że w Kolonii chłopcy, bawiący się w proces norymberski, po- [illegible]

Egzekucja odbyła się w mieszkaniu rodziców ofiary. Zanim zdołano udzielić pomocy, chłopak na skutek zbyt [illegible]

ODPRAWA DLA ŻOŁNIERZY Z ANGLII MOŻE BYĆ PRZESŁANA DO POLSKI

Jak informuje Ambasada Polska w Londynie, Brytyjska Pocztowa Kasa Oszczędności ma przekazywać b. żołnierzom polskich sił zbrojnych w Anglii należne im odprawy.

Ponieważ Brytyjska Pocztowa Kasa Oszczędności może przekazać odprawę jedynie po otrzymaniu pisemnego upoważnienia od żołnierzy z Polski — wszyscy żołnierze, którzy przybyli z Anglii i chcieliby przekazać swoje należności do Polski, powinni zwrócić się pisemnie do Post Office Savings Bank, Polish Savings Section, 10 Beaufort Gardens, London S. W. 3 — z prośbą o przekazanie do Polski należności z tytułu odprawy drogą wpłaty należnej kwoty do Bank of England na dobro rachunku Narodowego Banku Polskiego, podając jednocześnie swój dokładny adres.

RUCH REPATRIACYJNY I PRZESIEDLEŃCZY

Według danych Woj. Oddziału PUR w Krakowie przesiedlono w ciągu miesiąca października br. z terenu województwa krakowskiego 3.726 osób, w tym ludności wiejskiej — 1.671 osób, ludności miejskiej 2.055 osób.

W tym samym czasie zarejestrowano w Pow. Oddziałach PUR na terenie województwa krakowskiego 927 repatriantów ze Wschodu, w tym: 111 — rolników 71 — robotników, 102 — rzemieślników, 28 — kupców, 241 — pracowników umysłowych oraz ich rodziny.

Z Zachodu przybyło na teren województwa krakowskiego 297 osób, w tym: 77 — rolników, 47 — robotników, 48 — rzemieślników, 2 — kupców, 27 — pracowników umysłowych oraz ich rodziny.

Od początku akcji przesiedlono: 333.970 osób (117.128 rodzin). Zarejestrowano repatriantów ze Wschodu: 160.430. Repatriantów z Zachodu 22.407.

Skończyć z „bankietomanią"!

Pomimo upomnień władz, w kraju nie ustaje „bankietomania", urządzania przy każdej nadarzającej się okazji uroczystych i wystawnych obiadów, przyjęć i t. p., przy czym organizatorzy ich z reguły ubiegają się u władz aprowizacyjnych o przydziały artykułów żywnościowych na te cele ze szkodą stałego zaopatrzenia ludności pracującej.

Aby położyć wreszcie kres temu stanowi rzeczy, Minister Aprowizacji i Handlu specjalnym pismem zwrócił uwagę władzom aprowizacyjnym I. i II. instancji, że wszelkie przydziały, zwalniane na zjazdy organizacyj społecznych mają służyć wyłącznie celem zaprowiantowania ich uczestników, a nie mogą być użytkowane na urządzanie wystawnych przyjęć, nawet w wypadku uczestnictwa w zjeździe mniejszej od przewidzianej liczby osób.

W razie stwierdzenia, że miejscowe władze czy instytucje, nie bacząc na obowiązujące zakazy, organizują tego typu imprezy, Minister Aprowizacji i Handlu poleca w każdym wypadku komunikowanie mu o nich, celem powiadomień o powyższym Biuro Kontroli przy K. R. N. Nawet jeśli organizacje czy instytucje urządzają wystawne bankiety z własnych środków, należy zwracać się do nich z apelem o zaniechanie tego rodzaju niestownego postępowania.

Ponadto Minister zaleca, aby wszelkiego rodzaju wyskoki w tej dziedzinie były ogłaszane i piętnowane w miejscowej prasie, jako niepodporządkowanie się elementarnym nakazom oszczędności, obowiązującym wszystkich obywateli w dobie wytężonej pracy nad odbudową kraju i realizowania przez Rząd planów gospodarczych, mających za zadanie poprawę stanu materialnego ogółu ludności.

Mleko w aprowizacji kraju

(k). Poważny spadek produkcji mleka jest naturalną konsekwencją ostatniej wojny. Brak mleka odczuwa nietylko Polska, ale kraje wybitnie rolnicze jak Szwajcaria, gdzie obecnie wprowadzono przy rozdziale mleka system kartkowy.

Bezpośrednią przyczyną spadku produkcji mleka jest nietylko wyniszczenie pogłowia, jak w Polsce, gdzie ilość krów dojnych zmniejszyła się o ponad 50%, ale także i brak paszy.

Zagadnienie produkcji mleka jest dla Polski, a zwłaszcza dla woj. krakowskiego ważnym problemem, tym więcej, że straty w pogłowiu były na naszym terenie duże, a południowa górzysta część województwa nie daje dostatecznej ilości paszy.

Tymczasem przetworzenie tej samej ilości pokarmu roślinnego na mleko daje znacznie więcej kalorii niż mięso uzyskane w ten sam sposób. Ta sama ilość paszy daje 100 kal. w postaci mleka, a tylko 75 kal. w postaci szynki, a nawet 15 kal. w postaci wołowiny lub cielęciny.

Z punktu widzenia wyżywienia kraju produkcja mleka jest o wiele korzystniejsza niż produkcja mięsa. Zagadnienie to nabiera w Polsce specjalnej wagi, jeżeli idzie o szeroko zakrojone plany pomocy i akcji dożywiania dzieci i matek. Jeżeli w Polsce przed wojną zapotrzebowanie na mleko dla dzieci i matek wynosiło miesięcznie około 3,5 ton mleka, to dzisiaj przy wyniszczeniu organizmów dziecięcych przez długoletnią okupację, a następnie przez normalne trudności powojenne i poważny spadek produkcji mleka, gospodarka mlekiem musi być prowadzona racjonalnie.

Toteż władze przydzielają mleko żłobkom, sierocińcom i t. p. instytucjom, a mleko przydziałowe ujęto w system kartek żywnościowych dziecięcych i macierzyńskich.

Pracownicy „Herbewo" pamiętają o wdowach i sierotach

(k) Ostatnio pracownicy firmy „Herbewo" złożyli na ręce przewodniczącego krakowskiego Koła Zw. b. Więźniów Politycznych kwotę 5000 zł. z przeznaczeniem na pomoc dla wdów i sierót po poległych w obozach koncentracyjnych.

Kwotę tę przeznaczyli oni na ten szlachetny cel w miejsce prezentu imieninowego dla dyr. zakładów „Herbewo" Stanisława Barańskiego.

W związku z ostatnimi uroczystościami Święta Poległych, pracownicy firmy „Herbewo" samorzutnie i bezinteresownie przyjęli do klejenia 7000 nalepek, wydanych przez Związek b. Więźniów na cel pomocy dla wdów i sierót po byłych więźniach.

Godny naśladowania przykład pracowników firmy „Herbewo" jest dowodem wypełnienia testamentu ofiar obozów koncentracyjnych, które zostawiły nam troskę i obowiązek pamięci o ich osieroconych rodzinach.

FOTOGRAFIE Z OŚWIĘCIMIA MOGĄ OTRZYMAĆ BYLI WIĘŹNIOWIE

Po ucieczce Niemców z obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu przechowała się w „Politische Abteilung" część klisz fotograficznych ze zdjęciami więźniów w trzech pozycjach.

Komisja do Badań Zbrodni niemieckich w Polsce jest w posiadaniu klisz 1/3 stanu więźniów z pierwszego okresu pobytu w Oświęcimiu, kiedy to każdy więzień musiał być zarejestrowany i sfotografowany w Oddziale Politycznym.

Za pośrednictwem Oddziału Krakowskiego P. C. K., po uprzednim sprawdzeniu, że klisza z określonym numerem znajduje się w posiadaniu Komisji, można otrzymać odbitkę po nadesłaniu 100 zł. na koszta reprodukcji i przesyłki pod adresem: Kraków, P. C. K., ul. św. Anny 5.

Pamiętaj o powstającej z gruzów Stolicy

WEZWANIE MIN. SPRAWIEDLIWOŚCI

Prokurator Specjalnego Sądu Karnego w Warszawie zawiadamia, że toczy się dochodzenie przeciwko Feliksowi Kujawie, podejrzanemu o to, że przebywając w obozie na terenie Norwegii, wstąpił do formacji SS.

Wzywa się Jana Makarewicza oraz wszystkie osoby, które by miały informacje w tej sprawie, do stawienia się w ciągu 5 dni do Prokuratury, Warszawa, Marszałkowska 95, bądź też do złożenia zeznań na piśmie.

Prokuratura Specjalnego Sądu Karnego w Warszawie zawiadamia, że toczy się dochodzenie przeciwko E[illegible]rstowi Dundhorowi-Winklerowi, członkowi SS, urzędnikowi kryminalnemu w [illegible]zęstochowie, Kielcach, Żychinie i Warszawie, podejrzanemu o dokonywa[illegible] mordów na ludności polskiej i żydowskiej.

Wszystkie osoby posiadające dowody lub wiadomości o zbrodniczej działalności Winklera, winny zgłosić się do Prokuratury Specjalnego Sądu Karnego, Warszawa, ul. Marszałkowska 95, w przeciągu 5-ciu dni od daty ogło[illegible]

Jeszcze jeden zbrodniarz hitlerowski

(k). Ostatnio przybyły do kraju nowe transporty niemieckich przestępców wojennych ze strefy okupacyjnej angielskiej i amerykańskiej.

Wielu z nich jako byli członkowie SS — załogi obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu oczekuje ze swoim krwawym komendantem Hoesem na proces, udzielając w śledztwie prowadzonym w Krakowie przez Okręgową Komisję Badania zbrodni niemieckich i prokuratora Specjalnego Sądu Karnego, wyjaśnień co do swojej zbrodniczej działalności.

Nie były to jednak ostatnie transporty tego rodzaju przestępców. Przyjedzie ich na pewno więcej, aby na terenie, gdzie popełniali kiedyś zbrodnie na narodzie polskim otrzymać słuszny i sprawiedliwy wymiar kary.

Ostatnio rząd polski za pośrednictwem misji wojskowej w Berlinie zażądał wydania pastora Kleidiensta, który był denuncjatorem i agentem hitlerowskim w Polsce.

Już w roku 1938 został on wydalony z Polski za działalność hitlerowską, następnie w czasie okupacji wrócił i działał na szkodę narodu polskiego, denuncjując wielu ludzi, a zwłaszcza duchownych przed Gestapo. M. in. na skutek jego donosu poniósł śmierć znany profesor Bursche.

Należy się spodziewać w niedługim czasie wydania tego jeszcze jednego zbrodniczego „apostoła" hitleryzmu.

Hufce budowlane „Świt"

Niedawno zorganizowano Okręg Krakowski Hufców Budowlanych „Świt", których zadaniem jest pomoc w odbudowie najbardziej zniszczonych terenów i równocześnie szkolenie młodych rzemieślników.

Komendantem Okręgu jest wicewojewoda inż. Kulesza, który osobiście akcją kieruje przy pomocy wypróbowanych sił fachowych. Z ramienia Wojewódzkiego Wydziału Odbudowy opiekuje się Hufcami insp. inż. Józef Albin.

Pierwsza partia powstaje w Szczucinie pow. Dąbrowa Tarnowska. Budowa baraków szkoły jest na ukończeniu, aprowizacja zapewniona, kompletne umundurowanie amerykańskie dla chłopców nadeszło już do Krakowa.

Napływ kandydatów jest zadowalający, pierwszeństwo daje się chłopcom pochodzącym z miejscowości najbardziej zniszczonych, aby mieli możność odbudowania osiedli swojej okolicy.

Kurs rozpocznie się prawdopodobnie z początkiem stycznia. Ze względu na porę roku, główny nacisk położony będzie początkowo na szkolenie teoretyczne, ogólne i fachowe, poza tym uczniowie odbywać będą praktykę rzemieślniczą w miejscowej Wytwórni Materiałów Budowlanych.

Okręg rozporządza na razie szczupłymi funduszami, to też z uznaniem powitać należy pomoc instytucji i firm, jak np.: Centrala Materiałów Budowlanych w Krakowie ofiarowała 50.000 zł., F-ma Aleksandrowicz Synowie komplet zeszytów, Zjednoczenie Przemysłu Konfekcyjnego szyje dla uczniów za darmo.

Niewątpliwie za wymienionymi pospieszą inne firmy.

Ostatnio wizytował Okręg Komendant Główny Hufców, Wojewoda Kielecki — Wiślicz — Iwańczyk, stwierdzając dobre postępy organizacyjne tej ważnej dla odbudowy i rozwoju rzemiosła akcji.

[illegible]

POMOC SZWEDZKA DLA DZIECI

W czterech gminach pow. szczytnieńskiego oraz w mieście Szczytnie i w pow. olsztyńskim rozpoczęła działalność misja szwedzka. Misja ta zajmie się odżywieniem i zaopatrzeniem w obuwie i [illegible]

Uwaga! Czytelnicy „Naprzodu"

Zawiadamiamy, że z dniem wczorajszym Redakcja i Administracja naszego dziennika zostały przeniesione do nowego domu Polskiej Partii Socjalistycznej — Rynek Główny 30.

REDAKCJA

Instruktorzy Oświaty Dorosłych na ziemi śląskiej

Dwudniowe obrady Instruktorów Oświaty i Kultury Dorosłych Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego, jakie toczyły się niedawno w Krakowie pod przewodnictwem nacz. Dra Białasa zakończyły się wspólną wycieczką na ziemię śląską.

Celem wycieczki było zaznajomienie uczestników z pracami oświatowymi w ośrodkach robotniczych.

W dniu 30 10. br. przybyła wycieczka do Katowic, gdzie została powitana przez naczelnika wydziału O. i K.D. K.O.S. Śląskiego, który we wstępnym referacie omówił w głównych zarysach działalność swojego wydziału na odcinku Oświaty Dorosłych. Śląsk również walczy z analfabetyzmem, brak jednak 2.200 sił nauczycielskich i kolosalne zniszczenie w księgozbiorach utrudnia w dużej mierze pracę.

Przy dużym wysiłku władz szkolnych zorganizowano 400 kursów z zakresu szkół pwszechnych z udziałem 13.000 słuchaczy, 11 szkół powszechnych dla dorosłych, w których uczy się 1.750 obywateli. Szkolnictwo średnie posiada 6 państwowych szkół, a to w Katowicach, Bytomiu, Zabrzu, Gliwicach, Bielsku i Zawierciu, 10 szkół średnich prywatnych i 15 kursów prywatnych na poziomie średnim.

Na kursach i w szkołach średnich kształci się ponad 6.000 osób. Ponadto zorganizowano 555 kursów repetycyjnych z 16.000 osób uczących się. Wydano czytankę „Nie rzucim ziemi" w nakładzie 60.000 egzemplarzy. W pracach organizacyjno-programowych z dużą pomocą Śląskowi idzie prof. dr. M. Siemieński, nacz. wydz. System. Kształc. Departamentu O. i K. D. Min. Ośw.

Zwiedzamy Uniwersytet Powszechny TUR w Katowicach przy ul. Jagiellońskiej 18. Według uzyskanych informacyj od kierownictwa zakładu 60% słuchaczy to sami robotnicy, reszta zaś pracownicy biur przemysłowych i handlowych. Nauka trwa 2 lata. Pierwszy rok ma charakter ogólno-kształcący, drugi dzieli się na 3 wydziały, a to administracyjny, samorządowy i spółdzielczy. W tej chwili uniwersytet liczy 300 osób. Drugi z kolei uniwersytet w Siemianowicach na razie jeszcze w stadium organizacji zapowiada się w obecnym składzie słuchaczy bardzo dobrze. Kierownik zaś jego pełen zapału oddaje się z całym poświęceniem powierzonej mu pracy.

Po drodze zwiedzamy Technicum Państwowe w Bytomiu, posiadające 1.000 słuchaczy szkolących się na znakomitych fachowców w dziale mechanicznym, górniczym, hutniczym, elektrotechnicznym i chemicznym. Nauka trwa 2 lata. Uczelnia posiada własny internat, doskonale wyposażone laboratoria i sale wykładowe.

Przed gmachem Technicum w roku 1937 odbierał Himmler defiladę od swych wiernych formacyj SS, dzisiaj zaś tłumnie zbierają się Polacy, by czerpać wiedzę od polskich inżynierów, a potem pracować dla swego państwa na kierowniczych stanowiskach w polskim przemyśle.

Dużą atrakcją było zwiedzenie kopalni „Centrum". Dzięki obywatelskiej postawie Rady Załogowej i uprzejmości dyr. inż. Rutowskiego zaznajomiliśmy się z urządzeniami kopalni pod kier. inż. Pawełka. Głębokość kopalni wynosi 774 m, produkcja zaś dzienna wynosi 3.130 ton węgla.

Nie omijamy również wspaniałej wystawy przemysłu Śląska Opolskiego w Gliwicach, której stoiska pod względem technicznym i artystycznym są na poziomie naprawdę europejskim. Można powiedzieć, iż mimo ciężkich warunków Śląsk pracuje, zdobywając uznanie zagranicy.

Wracamy do domu podniesieni na duchu. Choć krótki był to objazd, pozwolił nam jednak zebrać sporo materiału drogą obserwacyj a bezpośrednich kontaktów. Pomogą one nam do wyrobienia sobie zdania o rzeczywistości zwiedzonego terenu i to takiej, jaką ona jest.

Rzeczywistością zaś jest P r a c a, którą się na każdym kroku widzi w odbudowie tak materialnych jak i duchowych dóbr człowieka.

Musimy wszystko zrobić, aby nadążyć wymaganiom chwili, w przeciwnym razie pozostaniemy w tyle z niepuszczającym nas ciągle uczuciem krzywdy i ustawicznych pretensyj do całego świata. Stan zaś taki nie jest motorem twórczości, lecz bezsilności i bezradności.

J. I

Akademia w rocznicę rewolucji październikowej

W dniu wczorajszym w 29 rocznicę wielkiej rewolucji październikowej odbyła się w Teatrze Miejskim w Krakowie uroczysta Akademia, urządzona staraniem Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Salę teatru wypełnili po brzegi przedstawiciele społeczeństwa krakowskiego, a szczególnie robotnicy, młodzież i wojsko.

Pierwszy zabrał głos Prezydent Krakowa ob. Stefan Wolas, który omówił przebieg wypadków, jakie miały miejsce 29 lat temu. Okrzykami na cześć Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Sojuszniczej Armii Czerwonej oraz Generalissimusa Stalina, które podjęte zostały przez zebranych z entuzjazmem, prez. Wolas zakończył swe przemówienie.

Z kolei przemówił min. Inf. i Prop. ob. Widy-Wirski, który scharakteryzował ogólnoludzki dorobek rewolucji październikowej.

Część artystyczną wypełniły występy Anieli Szlemińskiej, Władysława Woźnika i orkiestry Filharmonii Krakowskiej, pod dyr. T. Wilczaka.

Zniesienie Izb Rolniczych

Dekret z dnia 26 sierpnia 1946 r. o zniesieniu izb rolniczych postanowił przekazać zadania izb rolniczych w dziedzinie:

1. Przedstawicielstwa i obrony interesów rolnictwa,
2. samodzielnego przedsiębrania środków do wszechstronnego popierania rolnictwa,
3. współdziałania z władzami państwowymi i samorządowych w sprawach rolnictwa —

Związkowi Samopomocy Chłopskiej.

Rada Ministrów uchwaliła dnia 17 października 1946 r. rozporządzenie wykonawcze w sprawie podziału czynności zniesionych izb rolniczych. Rozporządzenie przekazuje wojewódzkim władzom administracji ogólnej niektóre czynności izb roln. z okresu nadzoru nad hodowlą zwierząt gospodarczych, oraz wszystkie uprawnienia izb rolniczych, przewidziane w ustawie o mleczarstwie.

Organom Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych przekazano czynności izb rolniczych w zakresie zakładania i utrzymywania szkół rolniczych.

Wszystkie pozostałe zadania izb rolniczych rozporządzenie przekazuje, na podstawie dekretu, Związkowi Samopomocy Chłopskiej.

Zgodnie z postanowieniem art. 4 Dekretu, Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych, mianował dnia 18 października 1946 r. ob. Bolesława Podedwornego wiceministra Rolnictwa i Reform Rolnych — Komisarzem do przeprowadzenia likwidacji izb rolniczych.

Wskutek powyższego izby rolnicze zostały podporządkowane Komisarzowi. Zadaniem Komisarza będzie przeprowa[illegible] [illegible] zadań oraz majątku Związ[illegible] [illegible]omocy Chłopskiej, który będzie kontynuował działalność izb rolniczych w swych ramach organizacyjnych.

Okres przejściowy ustanowiony został przede wszystkim w tym celu, aby zapobiec jakiejkolwiek przerwie w dotychczasowych pracach izb rolniczych z zakresu organizacji wytwórczości rolniczej.

NA FUNDUSZ SPOŁECZNY

(o. d.). Na fundusz odbudowy Warszawy w ostatnich dniach wpłynęła suma 60.000 zł., od firmy „Dom Handlowy. M. Kuliński" zł. 2.100, od Państwowego Pedagogium w Krakowie oraz 36.000 zł od Zarządu Głównego PCK wWarszawie.

DOBRE RADY DLA KOBIET

CZY DOBRE SĄ PRZEMIENNE KĄPIELE DLA CERY

Ostatnio kilka zapytań wpłynęło, czy należy twarz spłukiwać najpierw gorącą wodą, a później zimną, odpowiadam na to ogólnie.

Przed niedawnym czasem niektóre instytuty kosmetyczne propagowały takie kąpiele przemienne, z dodatkiem jeszcze, aby twarz przecierać lodem. Ostatnie jednak badania doprowadziły do wniosku, że nadmierne rozszerzenie, a później kurczenie się naczyniek krwionośnych nie jest dobre, gdyż powoduje to powstanie tzw. czerwonej mapki na twarzy.

Dlatego żadnej z moich czytelniczek nie radzę stosować tych zabiegów; najlepiej dla cery normalnej z rana myć twarz w wodzie letniej, o ile jest się przyzwyczajonym do zimnej, można z powodzeniem używać jej w dalszym ciągu, lepiej jednak, o ile będzie to woda wystała.

Natomiast wieczorem trzeba koniecznie myć twarz w wodzie ciepłej i mydłem (nie w gorącej jednak), tak, aby całodzienny brud można dokładnie oczyścić.

P. HALINA B.:

Na rozszerzone naczyńka krwionośne jest tylko jedna rada, mianowicie usunięcie elektryczne, nie każda jednak skóra nadaje się do tego zabiegu, są tzw skóry „ciasnowate", przy których nie można ściągnąć elektrycznie czerwonych żyłek.

Powinna się Pani udać do lekarza, który rozpozna rodzaj skóry i orzeknie, czy można zabieg przeprowadzić. W przeciwnym razie można tylko starać się, aby więcej żyłek nie występowało.

A więc nigdy nie stosować kąpieli przemiennych, starać się nie przebywać w zimie w lokalach bardzo nagrzanych, gdyż gwałtowna zmiana temperatury wpływa bardzo szkodliwie, nie używać alkoholu, czarnej kawy, ostrych i pikantnych przypraw. Myć twarz w wodzie letniej, używać kremów bardzo łagodnych, najlepiej czystą oliwę lub lanolinę, no i chronić twarz przed zmarznięciem pudrem, szczególnie w okresie zimy.

Nie należy stosować parówek twarzy, jedynie tylko gruntownie myć twarz z [illegible] otrębów [illegible] zagrożone możliwością utworzenia się wągrów, przecierać spirytusem salicylowym lub eterem.

Co do pielęgnacji włosów, to proszę stosować się do wskazówek podanych „w Pielęgnacji włosów tłustych", zaznaczam, że suszenie włosów pod bardzo gorącym aparatem u fryzjera, przy Pani dolegliwości nie jest wskazanym, powinna Pani raczej więcej czasu poświęcić na suszenie, a nie pozwolić na zbytnie rozgrzanie aparatu.

Proszę się zupełnie nie krępować i zawsze pytać o wszystko, co Panią interesuje, spróbujemy w jakiś sposób usunąć Pani dolegliwości, czy też rozproszyć wątpliwości, bądź to przez bezpośrednią odpowiedź, bądź też przez skierowanie do specjalisty.

Teresa

BAJKI NIE BAJKI

Kto komu przeszkadza?

[illegible] mało się człowiek nadenerwuje tą zmianą rozkładu. Chcesz na przykład jechać ósemką do Bronowic, a wsiadasz przez pomyłkę do siódemki i wiozą cię prosto na cmentarz.

[illegible] wołasz do konduktora: Obywatelu za wcześnie! Pomyłka. Pieniędzy za bilet i tak nie dostaniesz.

Albo na przykład spieszy ci się jedynką na dworzec. Duchem pomagasz motorowemu kręcić korbą, byle prędzej, byle zdążyć. Na zakręcie przygniatają ci do ściany, jak w maglu elektrycznym, na przystanku obrywają ci guziki, zdejmują płaszcz i łamią parasol.

Nerwy drgają każdym ruchem sekundnika na zegarku, a tu jak na złość spada rolka, albo ni stąd ni zowąd spod kół tramwaju rozlega się piekielna kanonada.

Dostojne panie mdlejąc padają ci w ramiona, dzieci płaczą na wszelki wypadek, pobożni polecają się Opatrzności, a przewidujący spiesznie robią testa[illegible].

Tylko ty trzymając w objęciach omdlałą i słabą płeć rozglądasz się, czy przypadkiem nie nadchodzi skądś żona i przeklinasz w duchu roześmianą twarz uliczników, który podłożył na szyny 20 spłonek.

W rezultacie okazuje się, że tramwaj dojeżdża tylko pod kościół Mariacki i dalej ani rusz. A ta oprzytomniała płeć chciałaby z tobą dalej już nie do dworca, ale na koniec świata, a milicjant, który w międzyczasie nadbiegł, męczy cię pytaniami: Kto? Gdzie? I do kogo strzelał?

I co tu robić? Klniesz na czym świat stoi, pociąg już dawno odjechał, smarkacz podkłada na inne szyny nowych 20 naboi, baby się nie możesz pozbyć, bo ci opowiada o swojej nieskończonej wdzięczności za uratowanie życia, a milicjant rad by spisać protokół.

Z kłopotu ratuje cię nowa kanonada, ale już pod kołami trójki. Dama mdleje na nowo, tylko przez pomyłkę pada w ramiona sąsiada, stróż porządku biegnie na miejsce wypadku, a między straganami krąży plotka, która zdążyła wrócić z Podgórza i Bronowic Małych o zamachu na tramwaj, dokonanego przez zrozpaczonego obywatela, który od trzech dni nie może dojechać do domu, bo ciągle czeka na tramwaj konny sprzed 50-ciu lat, gubiąc się w nowym rozkładzie.

A czy to ładnie moi kochani, żeby rzucać na spokojnego obywatela taką kalumnię!

I nikt nie zrozumie, że to wszystko przez smarkaczy, którym zachciało się strzelać po ulicach Pana Bogu w okna, ludziom na złość, a gołębiom na wieczne utrapienie.

I czemu szczeniakom tramwaj właściwie tak przeszkadza, skoro władze nie czynią im w tych wyczynach żadnych obiekcyj? Doprawdy, nie rozu[illegible]

Kim

WERYFIKACJA B. WIĘŹNIÓW POLIT.

(k) Zarząd Związku b. Więźniów **Politycznych hitlerowskich obozów kontynuuje dalszą weryfikację byłych więźniów, wdów i sierót.**

Weryfikacja rozpocznie się dnia 15 b. m. i zostanie zakończona w terminie do 1 stycznia przyszłego roku. Po wypełnieniu deklaracji z podpisami dwóch świadków z załączeniem dokumentów zgonu męża lub rodziców, jeżeli idzie o wdowy i sieroty, wnioski rozpatrywane będą przez komisje weryfikacyjną.

Bliższe szczegóły weryfikacji podane będą w najbliższych dniach.

Ze sportu

Drużyna węgierska S.C. „Kispest" w Krakowie

(k) Po długich staraniach i przezwyciężeniu szeregu trudności, udało się zarządowi K. S. Cracovia doprowadzić do przyjazdu drużyny S. C. Kispest do Krakowa.

W ubiegłą środę drużyna ta przekroczyła granice Polski w Zebrzydowicach, skąd przez Katowice w godzinach przedpołudniowych zjawiła się wczoraj w Krakowie.

Drużyna S. C. Kispest znajduje się ostatnio w fenomenalnej formie, o czym świadczy doskonała lokata, pierwsze [illegible] Ligi Węgier.

Poza tym o poziomie węgierskich gości Krakowa świadczy fakt, że w drużynie tej obok szeregu zawodników, którzy reprezentują barwy Budapesztu, znajduje się również kilku reprezentantów narodowej drużyny Węgier.

Cracovia, chcąc godnie przeciwstawić się przeciwnikom, wstąpi do tych zawodów [illegible] zawodników innych drużyn Krakowa.

Sensacyjne te zawody odbędą się na zakończenie sezonu w niedzielę, dnia 10 [illegible]

Bilety znajdują się już w przedsprzedaży we firmach ogłoszonych w afiszach.

Drużyna węgierska wystąpi w następującym składzie: [illegible] Szalay Istvan, Horvdi Ernö, Posik Istvan, Palyi, Simonyi, Zalay, Beres, Meszaros, Budai, Babolczay.

O konserwacje zabytków

(hg) W Suchej znajduje się jeden z najpiękniejszych zamków renesansowych z początku XVII wieku, posiadający wspaniały dziedziniec arkadowy, oraz przyległy stylowy park, należący do dworu. Budynek ten, który jeszcze w 1945 r. należał do najlepiej zakonserwowanych zabytków, niszczeje obecnie w zastraszający sposób, rozkradany w bezprzykładny sposób przez okolicznych mieszkańców.

Dzieje się to dlatego, że zamek do tej pory nie znajduje się pod zarządem odpowiedniego właściciela, który mógłby dać gwarancję jego utrzymania i odnowienia, który zapewniłby użytkowanie zamku zgodnie z jego charakterem.

Drugim przykładem podobnego niszczenia ocalałych zabytków woj. krakowskiego jest stary budynek z okresu renesansu, znajdujący się w Bronowicach obok dawnego dworu, t. zw. „lamus". Budynek ten zachował dużo z dawnego wyglądu i uposażenia architektonicznego i rzeźbiarskiego, jak grafitowe ozdoby na fasadzie, dawną attykę, wieńczącą cały zabytek, oraz wewnątrz sklepioną salę ze wspaniałym kominkiem kamiennym, bardzo bogato rzeźbionym.

Obecnie zabytek ten służy jako skład słomy, uderza okropnym opuszczeniem i zniszczeniem do tego stopnia, że na wet na piętro nie można się dostać schodami, tylko po drabinie, przystawionej do okna.

Brak framug w oknach, poobijany tynk i zacieki — ilustrują obecny wygląd renesansowego zabytku.

TYLKO EGZOTYCZNE PTAKI WOLNO TRZYMAĆ W KLATCE

W czasie licznych obław na pioszników handlujących ptactwem polnym i leśnym, wyłania się często kwestia, jakiego rodzaju ptakami wolno handlować dla celów hodowlanych.

Zjednoczone Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami wyjaśnia, iż dozwolony jest handel i hodowla poza gołębiami i drobiem — jedynie ptaków egzotycznych, jak kanarki, papugi, kolibry i in.

Sprzedawców i hodowców obowiązuje posiadanie odpowiednich obszernych, czysto utrzymanych pomieszczeń dla ptaków egzotycznych.

Trzymanie w niewoli ptaków polnych i leśnych lub w ciasnych klatkach ptaków egzotycznych jest przestępstwem i jako takie jest ścigane i karane.

WYCIECZKI AUTOBUSOWE PZT NA WYSTAWĘ W GLIWICACH

Polski Związek Turystyczny zorganizował wycieczki wygodnym autobusem do Gliwic na zwiedzanie tamtejszej wystawy przemysłu Śląska Opolskiego.

Biorący udział w wycieczce otrzymają kartę uczestnictwa, na podstawie której dostaną zniżkę przy wejściu na wystawę oraz kupon na obiad w cenie zł. 30 do 60. Wyjazd autobusu o godz. 8-ej rano z Dworca Autobusowego PZT. Karty uczestnictwa do nabycia albo w kasach PZT na Dworcu Autobusowym, tel. 573-64, albo w biurach PZT przy ul. Szpitalnej 30, tel. 573-65. Ilość miejsc ograniczona. Cena przejazdu w obie strony wg. cennika.

WYNIKI ODBUDOWY WSI na 15. IX. 1946

Na ogólną liczbę 1.616 osiedli, objętych akcją odbudowy w pasie masowych zniszczeń wojennych, objęto planami scaleniowo-regulacyjnymi 532 osiedla — zaś zakończono scalanie lub regulację w 122 osiedlach, obejmujących 5.080 gospodarstw.

Na dzień 15 września 1946 r. wykonano 1.696 budynków — zaś rozpoczęto i przewiduje się do wykończenia w roku bieżącym 11.034 budynków.

Poza tym rozpoczęto prace nad 21.375 budynkami, które ulegną wykończeniu [illegible] 15 września 1946 r. wyrąbano w lesie w ramach państwowej pomocy w kredycie drzewnym objętym akcją specjalną odbudowy wsi 455.000 m³ drzewa, z czego 203.000 m³ zostało z lasu wyniesione na miejsce budowy.

PRZEDŁUŻENIE TERMINU WYPŁAT ZALICZEK NA ZIEMNIAKI

Urząd Wojewódzki Krakowski Wydział Aprowizacji i Handlu podaje, że Ministerstwo Skarbu przedłużyło termin wypłaty zaliczek gotówkowych na zakup ziemniaków do dnia 15 listopada br.

SEMPOLIŃSKI W „SIEDMIU KOTACH"

Nowa rewia w teatrze „Siedem Kotów" jest jeszcze weselsza, barwniejsza i bardziej udana niż poprzednia. Publiczność przyjęła premierę nad wyraz gorąco oklaskując przy otwartej kurtynie aktualne dowcipy polityczne i klasyczne dowcipy kabaretowe.

Z wykonawców najwięcej podobali się Kwiatkowska, Bielicka i Bielenia, a indywidualności Sempolińskiego zrobiła publiczność kilkakrotnie gorące owacje. (K)

W POGONI ZA NIEBIESKIM PTAKIEM

[illegible] pięknej baśni scenicznej Maeterlincka pt. „Niebieski Ptak" wystawianej przez „Wesołą Gromadkę".

[illegible] dzeniem, a jej poezja i humor wzrusza [illegible] zarówno dzieci jak i starszych.

Bilety do nabycia w cenie od 30 zł. w Składnicy Harcerskiej naprzeciw Scali i [illegible]

45 LAT „WESELA"

W dniu 13 listopada Teatr im. Słowackiego wystąpi [illegible] drugą premierą tego [illegible] „Weselem" [illegible]

[illegible] wystawienia po raz pierwszy tego arcydzieła [illegible] wsi sceny krakowskiej. Było ono jak [illegible] czesną umysłowością polską.

[illegible] trwałą pozycją polskiego repertuaru. Role w „Weselu" to dla aktorów wielkie możliwości twórczej kreacji [illegible] zawsze niepokojący problem do rozwiązania.

Dla publiczności dzieło Wyspiańskiego to obraz porachunku z rzeczywistością polską, ujęty w formę zaczerpniętą z tradycji naszej rodzimej szopki. „Wesele" ukaże się w tradycyjnych dekoracjach i kostiumach w reżyserii Tadeusza Białkowskiego.

KOMUNIKAT PRASOWY

Miejski Wydział Aprowizacji i Handlu przypomina, iż wydawanie kart żywnościowych na miesiąc listopad br. upływa z dniem 10 listopada 1946 r.

Po tym terminie ani Miejski Wydział ani też Urzędy Obwodowe kart żywnościowych na miesiąc listopad wydawać nie będą.

ROZDZIAŁ ART. ODZIEŻOWYCH do 12. XI. b. r.

Miejski Wydział Aprowizacji i Handlu komunikuje, że z uwagi na rozpocząć się mający rozdział artykułów dziewiarskich na karty odzieżowe, posiadacze kart, którzy się zarejestrowali w punktach rozdzielczych na podstawie kart żywn. I kat. za miesiąc sierpień, a dotychczas nie pobrali jeszcze artykułów włókienniczych, muszą to uskutecznić do 12. 11. br. Nie dotyczy to zarządzenia dodatkowo zarejestrowanych w Zakładach Odzieżowych Rynek Gł. 19 i w „Domu Mody" ul. Grodzka 8, dla których ostateczny termin pobrania art. włókienniczych ustala się na 20. 11. br.

ŚWIETLICA [illegible] ZAW. PRAC. UMYSŁOWYCH

Zw. Zaw. Prac. Umysłowych w Krakowie, Wiślna 8, I p. zawiadamia, że otwarta została z dniem 28 października b. r. Świetlica Związkowa.

Świetlica jest czynna w dniach poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki każdego tygodnia od godz. 18—20.

W dniach najbliższych zostanie otwarta biblioteka, dostępna dla członków Związku.

Dziś w TEATRACH

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO godz. 19 „Fantazy", J. Słowackiego.

TEATR STARY (mała sala) — godzina 19.15 „Zygier" J. Szaniawskiego.

(Duża sala) — godz. 18.30 „Orfeusz" [illegible] Swinarskiej.

TEATR KAMERALNY TUR-u — godz. [illegible]

SIEDEM KOTÓW — Kabaret Literacko Satyryczny (ul. Zyblikiewicza 1) — godz. [illegible]

GROTESKA ul. Skarbowa 2 — godz. [illegible] dzieci i starszych.

Godz. 19 „B[illegible]" komedia muzyczna [illegible]

TEATR OKRĘG DOMU ŻOŁNIERZA — godz. 19.30 [illegible]

TEATR KOLEJARZA „Z. Z. K." Kraków, ul. Bocheńska 7. Sobota 9 listopada 1946 godz. 19 ta, niedziela 10 listopada o godz. 16-tej i 19 tej „Mi[illegible] i jego [illegible]" dramat ludowy w 10 obrazach. Opracowanie sceniczne Eugeniusza Żm[illegible] [illegible]

repertuar KIN krakowskich

od czwartku 7 listopada 1946 r.

UCIECHA — „Złota Maska", znakomity film polski według powieści Tad. Dołęgi Mostowicza.

WOLNOŚĆ — Film śpiewno-muzyczny „Wolga-Wolga".

GDAŃSK — „Płomień nie zgasł".

WANDA — „Wielki Przełom".

ŚWIT — „15-letni kapitan".

SCALA — WARSZAWA — „Nieustraszeni".

APOLLO — SZTUKA — „Prawo Kobiety".

Radio

na dzień 9 listopada 1946 r. (sobota)

Kraków. 6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Gimnastyka poranna. 6.30 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu. 7.05 Muzyka poranna z płyt. 7.15 Powtórzenie dziennika. 7.35 Muzyka poranna. 8.40 Skrzynka P. C. K. 8.50 Audycja szkolna. 9.35 Koncert życzeń. 10.00 Przerwa. 11.30 Kronika krakowska. 11.40 Pieśni i arie w wyk. Michała Sikorskiego. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Bicie zegara i hejnał z Wieży Mariackiej. 12.05 Audycja dla świetlic robotniczych. 12.35 5 minut poez. 12.40 Pieśni kompozytorów obcych. 13.00 Koncert Małej Orkiestry P. R. 14.00 Odczyt pt. „Młodzież dzisiejszej Anglii". 14.10 Śpiewa Dusolina Giannini. 14.20 Kącik speakerów. 14.30 Kościuszkowska audycja dla dzieci pt. „Wyjście chłopów ze wsi do miasta". 15.00 Słuchowisko dla dzieci. 15.30 „Ze świata radia". 15.35 Kwintet smyczkowy Mozarta. 16.05 Dziennik. 16.30 Wiadomości sportowe. 16.35 Skrzynka techniczna. 16.50 Rozmowa o teatrze Wojciecha Natansona i Heleny Wi[illegible]skiej. 17.00 Koncert dla młodzieży. 17.25 „Przy sobocie po robocie". 18.30 Nauka przy głośniku. 19.00 Poradnik dla słuchaczy wiejskich. 19.15 Muzyka z płyt. 19.25 „O działach muzycznych" aud. słowno-muz. w oprac. prof. Bronisława Rutkowskiego. 19.57 Sygnał czasu. 20.00 „Myśli wybrane". 20.01 Dziennik wieczorny. 20.25 Koncert solistów. 21.00 Słuchowisko pt. „Wanda". 21.30 „Głos młodych". 21.45 Kwadrans prozy. 22.00 Audycja muzyczna „W antykwariacie". 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej. 23.00 Dziennik. 23.20 Program na jutro. 23.30 „Rozmaitości". 23.50 Odczytanie programu. 23.55 Dziennik, hymn.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . . . 20 zł. za tekstem . . . . . . w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł. . 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . . 5 zł. Poszukiwanie rodzin i pracy . . 3 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" plac Szczepański 9. Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 15 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu" Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" plac Szczepański 9. Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie miasta Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej. Konto P. K. O. nr IV. 813, na które można przysyłać prenumeratę „Naprzodu" i należytość za inseraty.

Wydawca Spółdzielnia Wydawn. „Wiedza". — Redaktor Jerzy Waśniewski. — Redakcja i administracja: Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Telefon 500-85. Red. [illegible] przyjmuje w poniedziałki, środy, piątki w godz. od 10—11. Sekretarz red. przyjmuje codziennie (z wyjątkiem świąt), w godz. 11—12).

Odbito czcionkami Drukarni Spółdz. „Wiedza" Nr 2 „Naprzód" — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Telefon 505-53. [illegible]